

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ

Ο J.J. ROUSSEAU ΚΑΙ Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ. 300 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ (1712-2012)

**Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Κτήριο Κωστή Παλαμά (Ακαδημίας 48 και Σίνα)
10-11 Νοεμβρίου 2012**

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

**ΤΟΜΕΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ-
ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΦΑΝΤΑΣΙΑΚΟ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΡΑΚΗΣ

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Αθανασία Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη, Καθηγήτρια Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Αθηνών

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Σωκράτης Δελβογιατζής, Καθηγητής Φιλοσοφίας Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Θεόδωρος Γεωργίου, Καθηγητής Φιλοσοφίας Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

ΤΑΜΙΑΣ

Παναγιώτης Πανταζάκος, Αναπληρωτής Καθηγητής Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Αθηνών

ΜΕΛΗ

Ελένη Λασιθιωτάκη, Λέκτωρ Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Ελένη Λεοντσίνη, Λέκτωρ Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Σπυρίδων Τέγος, Λέκτωρ Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Κρήτης

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθανασία Λύκουρα, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών

Ιωάννης Μάντζαρης, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών

Θεώνη Μούγιου, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών

Μαρία Παλτζή, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών

Ιωάννης Σπυράλατος, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών

Περικλής Τσαμπαλάς, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών

Παναγιώτης Τσολιάς, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΔΙΗΜΕΡΙΔΑΣ

Σάββατο 10 Νοεμβρίου 2012

09.00-09.30 Προσέλευση συνέδρων – Εγγραφή

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Αθανασία Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη – Σωκράτης Δεληβογιατζής

09.30- 10.00 Χαιρετισμοί

- **Θεοδόσιος Πελεγρίνης**, Πρύτανης Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Αμαλία Μόζερ**, Κοσμήτωρ Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Γεώργιος Σπανός**, Πρόεδρος Τμήματος Φιλοσοφίας – Παιδαγωγικής – Ψυχολογίας
- **Αθανασία Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη**, Διευθύντρια Τομέα Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών
- **Κωνσταντίνος Βουδούρης**, Καθηγητής Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος Ελληνικής Οργανωτικής Επιτροπής 23^{ου} Παγκόσμιου Συνεδρίου Φιλοσοφίας
- **Σωκράτης Δεληβογιατζής**, Καθηγητής Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- **Θεόδωρος Γεωργίου**, Καθηγητής Φιλοσοφίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης

10.00-10.15 **Ευάγγελος Μουτσόπουλος**, Ακαδημαϊκός, Ομότιμος Καθηγητής Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών
«Ο Kant κατά του ηθικολογούντος Rousseau»

10.15-10.30 **Peter Kemp**, Ομότιμος Καθηγητής Φιλοσοφίας Παν/μίου Aarhus/Copenhagen
“The Idea of the Social Contract from Hobbes to Rousseau”

10.30-10.45 **Αθανασία Γλυκοφρύδη-Λεοντσίνη**, Καθηγήτρια Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Αθηνών
«Ηθική, πολιτική και τέχνες στο έργο του Rousseau»

10.45-11.00 **Θεόδωρος Γεωργίου**, Καθηγητής Φιλοσοφίας Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης
«Η ιδέα της πολιτικής ελευθερίας στο έργο του Rousseau»

11.00- 11.15 **Συζήτηση**

11.15- 11.30 **Διάλειμμα**

Α΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Μαρία Πρωτοπαπά-Μαρνέλη – Θεόδωρος Γεωργίου

ΑΓΩΓΗ, ΗΘΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- 11.30-11.45** **Ειρήνη Αποστόλου**, Επίκ. Καθηγήτρια Γαλλικού Πολιτισμού ΕΚΠΑ
«Η παιδαγωγική και επιστημονική αξία του ταξιδιού: αντικρουόμενες προσεγγίσεις από τον Jean-Jacques Rousseau»
- 11.45-12.00** **Βασιλική Γρηγοροπούλου**, Δρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«Συναισθηματική αγωγή και η συνείδηση του πολίτη στον Ρουσσώ»
- 12.00- 12.15** **Γεώργιος Σαγκριώτης**, Διδάκτωρ Φιλοσοφίας
«Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο στην εκπαίδευση: Για τον ρουσσωικό κανόνα της αρνητικής αγωγής»
- 12.15-12.30** **Τζίνα Παπαλεξίου**, Διδάκτωρ Φιλοσοφίας ΑΠΘ
«Οι πλατωνικές επιδράσεις στη φιλοσοφία της αγωγής του Rousseau»
- 12.30-12.45** **Ελένη Γερούση**, Υποψήφια διδάκτωρ Φιλοσοφίας ΑΠΘ
«Είναι ο Rousseau μισογύνης;»
- 12.45-13.00** **Νικόλαος Τσαμπάζης**, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας ΑΠΘ
«Η αυτάρκεια στην πολιτική, κοινωνική και παιδαγωγική σκέψη του Rousseau»
- 13.00-13.15** **Απόστολος Σταβέλας**, Ερευνητής Κέντρου Ερεύνης της Ελληνικής Φιλοσοφίας Ακαδημίας Αθηνών
«Τα παράδοξα στον στοχασμό του Jean-Jacques Rousseau»
- 13.15-13.30** **Συζήτηση**

Β΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Διονύσης Δρόσος – Στέφανος Δημητρίου

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΗΘΙΚΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- 16.00-16.15** **Σωτήρης Βανδώρος**, Λέκτωρ υπό διορισμό Παν/μίου Πελοποννήσου
«Ζαν-Ζακ ο συντηρητικός, Ρουσσώ ο επαναστάτης»
- 16.15-16.30** **Ελένη Καλοκαιρινού**, Αναπλ. Καθηγήτρια Φιλοσοφίας ΑΠΘ
«Η ιδέα της προόδου στο έργο του Jean-Jacques Rousseau»
- 16.30-16.45** **Κωνσταντίνος Κουκουζέλης**, Λέκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Κρήτης
«Ο Rousseau για τον πόλεμο και την ειρήνη»
- 16.45-17.00** **Ελένη Λεοντσίνη**, Λέκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Ιωαννίνων
«Έννοιες της ελευθερίας στην πολιτική σκέψη του Ρουσσώ»
- 17.00-17.15** **Κωνσταντίνος Σαργέντης**, Επίκ. Καθηγητής Φιλοσοφίας Παν/μίου Κρήτης

- 17.15-17.30 «Η έννοια της ηθικής ελευθερίας στον Ρουσσώ»
Σπύρος Τέγος, Λέκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Κρήτης
 «Καλοί τρόποι και ηθική: το ζήτημα της ευγένειας στη σκέψη του Rousseau»
- 17.30-17.45 **Κωνσταντίνος Ράντης**, Επίκ. Καθηγητής Φιλοσοφίας Παν/μίου Ιωαννίνων
 «Ο Jean-Jacques Rousseau και η «επιστροφή στη φύση!»»
- 17.45-18.00 **Γιώργος Πολίτης**, Λέκτωρ Φιλοσοφίας Παν/μίου Αθηνών
 «Η γενική βούληση και οι ιακωβινικές καταβολές του εξουσιαστικού σοσιαλισμού»
- 18.00-18.15 **Συζήτηση**
- 18.15-18.30 **Διάλειμμα**

Γ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Ελένη Καλοκαιρινού – Γεράσιμος Κακολύρης

ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ J. J. ROUSSEAU

- 18.30-18.45 **Κωνσταντίνος Νιάρχος**, Καθηγητής Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
 «Η κοινωνική και η πολιτική ηθική κατά τον Αριστοτέλη και κατά τον Jacques Jean Rousseau»
- 18.45-19.00 **Στέφανος Δημητρίου**, Αναπλ. Καθηγητής Φιλοσοφίας Παν/μίου Ιωαννίνων
 «Το πρόβλημα της κυριαρχίας και η ρεπουμπλικανική πολιτεία. Πόσο αριστοτελική είναι η πολιτική φιλοσοφία του Ρουσσώ;»
- 19.00-19.15 **Μανόλης Αγγελίδης**, Καθηγητής Πολιτικής Θεωρίας Παντείου Παν/μίου
 «Κοινωνική ανισότητα-Κοινωνικό Συμβόλαιο: μεταβάσεις»
- 19.15-19.30 **Μαρία Προτοπαπά-Μαρνέλη**, Διευθύντρια του Κέντρου Ερεύνες της Ελληνικής Φιλοσοφίας της Ακαδημίας Αθηνών
 «Η έννοια του θανάτου στον Montaigne και τον Rousseau»
- 19.30-19.45 **Διονύσιος Δρόσος**, Καθηγητής Φιλοσοφίας Παν/μίου Ιωαννίνων
 «Φιλαυτία και αναγνώριση: ο κρυφός "διάλογος" του Adam Smith με τον Jacques Jean Rousseau»
- 19.45-20.00 **Φωτεινή Βάκη**, Επίκ. Καθηγήτρια Φιλοσοφίας Ιονίου Παν/μίου
 «Η 'εμπορική κοινωνία' και οι εχθροί της: Ο Rousseau εναντίον του Mandeville»
- 20.00-20.15 **Άννα Ταμπάκη**, Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών
 «Αναγνώσεις του Rousseau στον ελληνικό 19^ο αιώνα: η πρόσληψη των ιδεών του περί πολιτισμού και τεχνών»
- 20.15-20.30 **Συζήτηση**

Κυριακή 11 Νοεμβρίου 2012

Δ΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Ελένη Λεοντσίνη – Παναγιώτης Πανταζάκος

ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ J. J. ROUSSEAU

- 09.00-09.15** Άννα Λάζου, Λέκτωρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«Οι εννοιολογικές βάσεις της φιλοσοφικής ανθρωπολογίας του Rousseau υπό την προοπτική της μαρξιστικής κριτικής της φιλοσοφίας και θεωρίας της ιστορίας και η εφαρμογή στην ιδεολογική προσέγγιση της ελληνικής αρχαιότητας»
- 09.15-09.30** Αθανάσιος Λάγιος, Διδάκτωρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«J.J. Rousseau–Fr. Nietzsche: Η Αυτοβιογραφία ως Παιδαγωγική της Αλήθειας»
- 09.30-09.45** Νίκος Ψαρρός, Καθηγητής Φιλοσοφίας Παν/μίου Λιψίας
«Το ευγενές εγώ και το άγριο δικό του – Η έννοια του ανθρώπου στον Ρουσσώ και τον Μαξ Στίρνερ»
- 09.45-10.00** Γιάννης Πρελορέντζος, Καθηγητής Φιλοσοφίας Παν/μίου Ιωαννίνων
«Ο ρόλος του Rousseau στη φιλοσοφία του Bergson»
- 10.00-10.15** Γεράσιμος Κακολύρης, Λέκτωρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«Η αποδομητική ανάγνωση των *Εξομολογήσεων* και του *Δοκιμίου περί καταγωγής των γλωσσών* του Jean-Jacques Rousseau από τον Jacques Derrida»
- 10.15-10.30** Αναστάσιος Μελιδώνης, Μεταπτυχιακός Φοιτητής Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«Η πρόσληψη των εξομολογήσεων του Ρουσσώ από τον Ζακ Ντεριντά»
- 10.30-10.45** Συζήτηση
- 10.45-11.00** Διάλειμμα

Ε΄ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Προεδρείο: Γιάννης Πρελορέντζος – Σπύρος Τέγος

ΝΕΟΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ J. J. ROUSSEAU

- 11.00-11.15** Παναγιώτης Πανταζάκος, Αναπλ. Καθηγητής Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«Rousseau εναντίον Hobbes; Ή εγωιστές και συμπονετικοί υπήκοοι στον ίδιο αφέντη;»
- 11.15-11.30** Τριαντάφυλλος Μπαταργιάς, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ

- 11.30-11.45** «Rousseau – Hume: Από την φιλία στην έριδα»
Παναγιώτης Τσολιάς, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«Η κριτική στον Rousseau κατά τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό»
- 11.45-12.00** **Σωτήριος Φουρνάρος**, Λέκτωρ υπό διορισμό Φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«Ο Rousseau υπό τη ματιά του Κοραή: από την παιδαγωγική ουτοπία στον φιλοσοφικο-πολιτικό ρεαλισμό. Επικαιροποίηση μέσα από καστοριαδικές παραμέτρους»
- 12.00-12.15** **Γεώργιος Μωραΐτης**, Υπ. Διδάκτωρ Φιλοσοφίας ΑΠΘ
«Ο J. J. Rousseau και η ταξική πάλη του 21^{ου} αιώνα»
- 12.15-12.30** **Γεώργιος Ντάφλος**, Μεταπτυχιακός φοιτητής φιλοσοφίας ΕΚΠΑ
«Η πρόσληψη του έργου του J.J. Rousseau στη σύγχρονη Ελληνική Δημοκρατία»
- 12.30-12.45** **Συζήτηση**